

„...NENÍ TEDY TŘEBA HLEDAT POUZE NA BALKÁNĚ.“
ANEB JAK SLOVANSKÝ SMÍ BÝT DRÁKULA?

Kladský Levín a odslovanštění jednoho českého upíra:
příklad moderního transferu mýtů a jeho příčin

Christian Kättlitz

Příspěvek se zabývá vývojem upírské legendy v prostoru mezi populární fikcí a etnologií. Od středověku platil upír za pohanského či plebejského. Koncem 19. století byl stylizován do pravého vyjádření slovanské kulturní, resp. národní podřadnosti. K posunu směrem k jeho neznehodnocujícímu výkladu došlo teprve počátkem 20. století v souvislosti s rostoucí oblibou upírského syžetu v beletristice, na divadle a v novém médiu film. Postava upíra přitom také postupně ztratila svůj „slovanský“ charakter.

Autor konkrétně zkoumá případ „čarodějnice“ z Levína, upírské legendy ze slezsko-české oblasti, jejíž písemná podoba je kladena do 14. století. Na základě ohlasu, který tento mýtus našel v německé odborné literatuře a v pracích o pověstech je sledován a do napětového pole dobových národních diskurzů zasazen výše popsáný transformační proces.